

Pressiteade

Luxembourg, 27. oktoober 2016

Nõuetele vastavus: ELi audiitorite sõnul ei saa komisjon tagada süsteemi mõjusust

Euroopa Kontrollikoja uue aruande kohaselt ei ole Euroopa Komisjonil praegu piisavalt teavet, et asjakohaselt hinnata, kas ühise põllumajanduspoliitika raames kehtivad nõuetele vastavuse eeskirjad on mõjusad. Audiitorid leidsid, et tulemusnäitajad andsid ainult osalise ülevaate, menetlused olid endiselt keerulised ja komisjonil puudus usaldusväärne kuluprognos.

Nõuetele vastavus seob põllumajanduslike toetuste maksmise keskkonna- ja muude eeskirjadega, mida põllumajandustootjad peavad järgima. Kontrollikoda uuris, kas nõuetele vastavuse juhtimis- ja kontrollisüsteemid oli mõjusad ja kas neid saaks veelgi lihtsustada. Audiitorid viisid läbi kaks küsitlust makseasutuste ja põllumajandusettevõteteid nõustavate asutuste hulgas ning külastasid kolme liikmesriiki – Saksamaa (Schleswig-Holstein), Hispaania (Kataloonia) ja Ühendkuningriik (Põhja-Iirimaa).

Nad järeldasid, et komisjonil ei olnud olemasoleva teabe põhjal võimalik nõuetele vastavuse mõjusust asjakohaselt hinnata. Hoolimata ühises põllumajanduspoliitikas (ÜPP) perioodiks 2014–2020 tehtud muudatustest saab nõuetele vastavuse juhtimis- ja kontrollisüsteeme veelgi lihtsustada.

Aruande eest vastutava kontrollikoja liikme Nikolaos Milionise sõnul „kohaldatakse nõuetele vastavuse eeskirju 7,5 miljoni põllumajandustootja suhtes. Praegu ei saa komisjon aga kindel olla, kas süsteem aitab kaasa jätkusuutlikumale ja keskkonnasõbralikumale põllumajandusele ELis.“

Audiitorid leidsid, et komisjoni kasutatud tulemusnäitajad andsid nõuetele vastavuse mõjususest üksnes osalise ülevaate. Näitajad ei võtnud arvesse seda, mil määral põllumajandustootjad nõuetele vastavad. Lisaks ei analüüsinud komisjon ei rikkumiste põhjuseid ega nende vastu võitlemise võimalusi.

ÜPP-s perioodiks 2014–2020 tehtud muudatused vähendasid põllumajandustootjatele kehtivate nõuetele vastavuse tingimuste arvu, kuna loobuti põllumajandustegevuse jaoks vähetähtsatest nõuetest, kuid menetlused on endiselt keerulised. Lihtsustamismeetmete, nagu väikepõllumajandustootjate kava, kasutamisel tuleb arvestada ka vajadust saavutada nõuetele vastavusele seatud eesmärgid.

Uute keskkonnasäästlikumaks muutmise maksete kohased põllumajandustavad sarnanevad endistele maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise standarditele. Seetõttu on audiitorite sõnul praegu kasutusel kahte liiki üksteist täiendavad põllumajandustavad, millel on samad eesmärgid: maa hooldamine ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse.

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja vastu võetud eriaruande põhisõnumid.

Aruanne on tervikuna kättesaadav aadressil www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – pressiesindaja T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – pressiametnik T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

Hoolimata nende sarnasusest kasutatakse eeskirjade järgimise kontrollimiseks kahte erinevat süsteemi. See võib endaga kaasa tuua kontrollisüsteemide ebatõhususe ja täiendava halduskoormuse.

Audiitorite sõnul ei ole nõuetele vastavuse rakendamise kulutusi piisavalt kvantifitseeritud. Nii kaua, kui komisjon ei saa usaldusväärset hinnata nõuetele vastavuse kogumaksumust, ei saa ta tagada ka nõuetele vastavuse süsteemi kulutõhusust.

Samuti leiti, et karistuste süsteem ei taganud reegleid rikkunud ELi põllumajandustootjate makstavate halduskaristuste piisavalt ühtlustatud alustele tuginevat arvutamist. Rikkumiste raskusastme, ulatuse, püsivuse ja tahtlikkuse faktorite rakendamine sarnaste juhtumite puhul erines liikmesriigiti märgatavalt.

Audiitorid soovivad komisjonil:

- edasi arendada tulemuslikkuse ja nõuetele vastavuse mõõtmise näitajaid;
- parandada rikkumiste alast teabevahetust oma talituste vahel ja võtta nõuetekohaseid meetmeid nende käsitlemiseks;
- teha ettepaneku nõuetele vastavuse kohapealse kontrollimise reeglite kohandamiseks, et võimaldada kontrolli täpsemat suunamist;
- suurendada sünergiat kahe sarnaste keskkonnaeesmärkidega süsteemi vahel;
- töötada 2018. aasta lõpuks välja metoodika nõuetele vastavuse kulude mõõtmiseks;
- edendada karistuste ühtlustatamat rakendamist ELi tasandil pärast 2020. aastat.

Toimetajatele

Nõuetele vastavus seob enamiku põllumajandustootjatele makstavatest toetustest keskkonna, toiduohutuse, loomade ja taimede tervise ning maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmist puudutavate põhinõuete täitmisega. See puudutab praegu 7,5 miljonit põllumajandustootjat, kellele maksti 2015. aastal ligikaudu 47 miljardit eurot toetusi. Nead moodustavad 68 % kõigist ÜPP toetusi saavatest tootjatest ning neile antav toetus moodustab 83 % toetuste kogumahust. Loetletud arvud ei sisalda väikepõllumajandustootjaid, kuna nende suhtes ei rakendata nõuetele vastavuse kohustuste mittetäitmise korral halduskaristusi. Ühiskond ootab, et ELi toetust saavad põllumajandustootjad täidaksid nõuetele vastavuse kohustusi.

Liikmesriigid kehtestavad ELi eeskirjade alusel põllumajandustootjate tasandil konkreetsed kohustused ja kontrollivad nende täitmist. Komisjon vastutab rakendamiselase järelevalve eest.

Eriaruanne nr 26/2016: „Nõuetele vastavuse mõjusamaks ja lihtsamaks muutmine on endiselt keeruline ülesanne“ on kättesaadav ELi 23 keeles.